

Egyházi Képviselő Tanács

június 23-án tartotta II. negyedévi gyűlését. Tárgysorozatán a következő fontosabb ügyek szerepeltek: az előző ülés óta elnökileg elintéztett közigazgatási és gazdasági ügyekről szóló jelentések, a Misszió és Gazdasági Bizottság, valamint a Teológiai Intézet Tanácsának gyűléséről felvett jegyzőkönyvek, az IARF Bad-Boll-i (NSZK) teológiai konferenciájáról előterjesztett beszámoló, a Számvevőség és a központi ellenőr negyedévi jelentése.

Lelkészi értekezletek

A maros-küküllői egyházkör lelkészei első értekezletüket Marosvásárhelyen, április 11—12-én tartották. A közérdekű értekezleten elhangzott „Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság elnökének, a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja elnökének születésnapja“ című előadás. A teológiai értekezleten dr. Szabó Árpád professzor tartott előadást „Az imádkozás fontossága a gyülekezet hitéletében“ címen. A lelkészi értekezlet istentiszteletén Nagy Ferenc lelkész mondott egyházi beszédet ApCsel 1,3 alapján. Az egyházi központot dr. Szabó Árpád teol. tanár képviselte.

A II. évnegyedi értekezleteket május 4. és 27. között tartották Torán, Marosvásárhelyen, Székelyudvarhelyen és Sepsiszentgyörgyön. A közérdekű értekezlet előadása a „Szocialista Demokrácia és Egység Frontjáról, valamint egyházunk tevékenységéről e szervezet keretében“ szövegéről szólt.

A teológiai értekezleten dr. Szabó Árpád teológiai tanár tartott előadást „Hogyan készüljünk a prédikációra; textus, textusválasztás, textus-szerűség“ címen. A kolozs-tordai egyházkör értekezletén Göncz Mihály alsófelsőszentmihályi lelkész Dán 5,25—28, a marosküküllői egyházkör gyűlésén Fazakas Endre dicsőszentmártoni lelkész Jn 4,34, a székelykeresztúr-udvarhelyi egyházkör értekezlete istentiszteletén Bíró Barna városfalvi lelkész Fil 2,13 és a sepsiszentgyörgyi egyházkör értekezlete alkalmával Kiss Ákos sepsiszentkirályi lelkész Zsolt 119,50 alapján mondott egyházi beszédet. Az egyházi központ részéről az értekezleteken dr. Szabó Árpád teol. tanár és András Gergely előadótanácsos vettek részt.

Lelkésznevelés

A hallgatók húsvétkor és pünkösdkor, április 3—5 és május 22—24. között legációszolgálatot végeztek a különböző egyházközségekben.

A Teológiai Intézetben a II. félévi vizsgák május 27. és június 24. között voltak.

Június 26-án tartották a Teológiai Intézet évváró ünnepélyét. A belvárosi templomban tartott istentiszteleten dr. Kovács Lajos püspök végzett szószéki szolgálatot Fil 1,3—5 alapján.

Püspöki vizitáció

Dr. Kovács Lajos püspök a kolozs-tordai egyházkörben folytatta püspöki vizitációját. Július 5-én Bethlenszentmiklóson, 6-án Magyar-szentbenedeken, 9-én Magyarszováton tartott vizsgálatot. Kíséretében részt vett a főtisztelendő asszony, András György előadótanácsos, Farkas Dénes főszámvevő és Benedek Sándor esperes. Az egyházközségekben tartott istentiszteleten imát András György, egyházi beszédet dr. Kovács Lajos püspök mondott. A keblitanácsi és közgyűléseken kiértékeltek az egyházközségek valláserkölcsei és anyagi életét, buzdítást adva a jövőre nézve. A püspöki látogatás minden egyházközségben szeretetvendégséggel ért véget.

Lelkésztovábbképző tanfolyam

A VII. lelkésztovábbképző tanfolyam június 27. és július 8. között Kolozsváron folyt le, és azon a következő 25 lelkész vett részt: Göncz Mihály, Pap László, Pálfi Dénes, Szabó Dezső, Léta Áron, Ferencz Gábor, Benedek Jakab, Török Elek, Benczédi Ferenc, Varga Sándor, Balázs Sándor, Pál Adám, Barabás Áron, Botha Dénes, Bencző Dénes, Adám Dénes, Kiss Domokos, Farkas László, Péter József, Jakab Dénes, Kotecz József, Székely János, Kiss Alpár, Fazakas Károly és Orbán F. Dezső.

A tanfolyamon a következő tárgykörökből hangzottak el előadások: rendszeres teológia — Az unitárius vallás istentana; egyháztörténet — Az erdélyi unitárius reformáció története — dr. Erdő János; bibliateológia — A bibliakutatás újabb irányzatai — dr. Szabó Árpád; gyakorlati teológia — A lelkipásztori gondozás — dr. Szabó Árpád és Rezi Elek; A beszéd művészete — Zsigmond Ferenc; énekkar szervezése — Péter Loránd; közérdekű előadás — A béke és a leszerelés kérdése — dr. Cornel Blaj.

A tanfolyam idején, július 3-án vasárnap szószéki szolgálatot végeztek Benczédi Ferenc küküllődombói lelkész a belvárosi templomban 1Kor 3,11, Farkas László korondi lelkész az irisztelepi templomban ApCsel 24,16 és Kotecz József felsőrákosi lelkész a monostori templomban 1Jn 4,7 alapján.

A továbbképző résztvevői július 5-én meglátogatták a torockói és a torockószentgyörgyi egyházközségeket.

Személyi változás

Kozma Albert recsenyédi lelkész választás alapján kinevezést nyert június 1-től a bölöni egyházközségbe.

A Bad-Boll-i teológiai konferencia

Az Unitárius Világszövetség — IARF — és az Evangélikus Akadémia április 8—10. napjain rendezte meg szokásos teológiai konferenciáját Bad Boll-ban (NSZK). Témája: *Az élet tisztelete; Schweitzer Albert miszticizmusa és etikája* volt, melyről a következő előadások hangzottak el:

Dr. Manfred Hanisch: *Schweitzer Albert élete, munkássága és gondolkodása*; Dr. Erich Graszer: *Schweitzer Albert teológiai és etikai tanítása*; Dr. Max Balsiger: *Schweitzer Albert miszticizmusa*; Dr. Manfred Hanisch: *Schweitzer Albert lambarenei kórháza: alkalmazott vallás és etika*; Dr. Erdő János: *Schweitzer Albert humanizmusa*; Diether Gehrmann: *Schweitzer Albert életének, munkásságának és eszméinek ismerete az IARF tagedyházaiban*. A konferencia konklúzióit az előadók *Schweitzer Albert szellemi öröksége* címen foglalták össze.

Az előadásokat német és angol nyelvű vitacsoportokban tárgyalták meg és mélyítették el a konferencia résztvevői.

Április 10-én, a konferencia záró istentiszteletén, dr. Andreas Rössler prédikált.

Schweitzer Albert századunk nagy személyisége, életrajzát és sokoldalú munkásságát az „élet tisztelete“ határozta meg, melyet mint egyetemes etikai alapelvet az élet minden megnyilvánulására kiterjesztett. Hirdette és élte, hogy az egyén és a társadalom csak ezen az alapon töltheti be hivatását.

A Bad Boll-i konferencia munkálatai ökumenikus szellemben és testvéri légkörben folytak le. Az előadások és megbeszélések nagy mértékben fokozták az érdeklődést Schweitzer Albert iránt, és a résztvevőket az élet tiszteletére és az ember szolgálatára buzdították.

Egyházunkat a konferencián dr. Erdő János képviselte.

■ *Lelkészeiktató ünnepély*. A bölöni egyházközségben június 19-én tartották Kozma Albert lelkész beiktató ünnepélyét. A püspöki kinevező iratot Máthé Sándor olthévi lelkész olvasta fel; ezután az új lelkész Fil 1,8—9 alapján mondott beköszöntő prédikációt. Ezt követte dr. Kovács Lajos püspök beszéde Fil 1,5 alapján, melyben a beiktatott lelkészhez és a gyülekezethez szólva előre vetítette a jövőbeni egyházépítő feladatokat. Az istentisztelet végén köszöntő beszédek hangzottak el a gyülekezet, a szomszéd lelkészek, valamint a helybeli ortodox és református lelkészek részéről. Dr. Kovács Lajos püspök kíséretében a főtisztelendő asszony és Farkas Dénes főszámvevő vett részt a beiktató ünnepélyen, mely szertevendégséggel ért véget.

■ *A Szocialista Demokrácia és Egység Frontja Tanácsa* június 28-án Bukarestben ülést tartott. Egyházunkat dr. Kovács Lajos püspök, mint a Tanács tagja képviselte.

■ *Az angol Unitárius Egyház Főtanácsa* április 5—8. napjain tartotta évi rendes gyűlését Lancaster-ben. A tárgysorozatán szereplő különböző jelentések az egyházközségek erősödéséről és az egyházi élet megújulásáról számoltak be. A következő évre az egyház új elnökének Berk Inkson világi egyháztagot választották.

A főtanácsí istentiszteleten Dr. William F. Schulz, az amerikai Unitárius Univerzalista Egyház elnöke prédikált. A hagyományos „Essex Hall“ előadást Carol Pulley MacCormack, a londoni egyetem előadótanára tartotta *The Experience of Wholeness* (A teljesség tapasztalata) címen.

■ *Dr. Sibbele Krikke* holland történész, a „Zwinglibond“ — IARF egyik holland tagcsoportja — javaslatára a groningeni egyetem teológiai fakultásának az „Unitarizmus eredete“ elnevezésű tanszék professzorává választották. Ez a kinevezés egyedülálló eset Európában egy állami egyetemen.

■ *Az orosz Ortodox Egyház* megalakulásának ezredik évfordulóját június 4—11. napjaiban ünnepelte meg a Zagorszkban tartott szinódus keretében. Az ünnepségekre az egyház százezer példányban nyomatta ki a Bibliát.

■ *Június 5 — környezetvédelmi világnap.* Az ENSZ június 5-ét, a Stockholmban 1972-ben tartott környezetvédelmi konferencia javaslatára, a környezetvédelem nemzetközi napjává nyilvánította. A környezetvédelem fontossága közismert. Az emberiségnek tiszta levegőre, talajra és vízre van szüksége, mert csak egy földünk van. A környezetvédelem mindnyájunk közös emberi feladata.

Halottaink

Barabás Miklós ny. nagyenyedi lelkész-tb. esperes, életének 86. évében, április 12-én Kolozsváron elhunyt. Az Unitárius Teológiai Akadémián szerzett lelkészi oklevelet 1924-ben. Több mint négy és fél évtizeden keresztül teljesített szolgálatot a nagyenyedi egyházközségben. Személyéhez fűződik az egyházközség megalapítása, a templom és lelkészi lakás építése. Április 14-én helyezték örök nyugalomra a nagyenyedi temetőben; a temetési szertartást Szabó Dezső kolozsvári lelkész végezte Róm 14,7—8 alapján. A sírnál Sándor Botond helybeli lelkész búcsúztatta.

Komjátszegi Géza ny. kolozsi lelkész, életének 83. évében, április 19-én Nagyváradon meghalt. 1929-ben végezte teológiai tanulmányait az Unitárius Teológiai Akadémián. 38 évi szolgálata alatt segédlelkész, majd

rendes lelkész volt Aranyosrákoson, Dicsőszentmártonban, Biharon, Csegezen és végül 1941 és 1968 között Kolozson. Nyugalombavonulása után Nagyváradon élt, ahol tevékenyen részt vett az egyházköztség életében. Április 21-én helyezték örök nyugalomra a nagyváradai temetőben; a temetési szolgálatot Boda József helybeli lelkész végezte.

Nagy Béla ny. sinfalvi lelkész-tb. esperes, május 4-én életének 83. évében Sinfalván elhunyt. Lelkeszi oklevelének megszerzése után segédlelkész volt Székelyudvarhelyen, Székelyderzsben és Olthévizen; rendes lelkészként szolgált Székelymuzsnán, Csegezen, majd 1949-től 1973-ig Sinfalván. A kolozs-tordai egyházkörnek rövid ideig espereshelyettese, majd esperese lett. Május 7-én helyezték örök nyugalomra Sinfalván. A temetési szertartást dr. Kovács Lajos püspök végezte 1Móz 3,19 és 1Kor 13,4,7,8 versek alapján; a temetőben Fazakas Ferenc tordai lelkész búcsúztatta az egyházkör részéről.

Özv. Kozma Béláné Tézsla Aranka, néhai Kozma Béla lelkész özvegye, március 20-án, életének 84. évében elhunyt. Március 22-én temették a marosvásárhelyi temetőben. A lelkeszi szolgálatot Kovács István helybeli gyakorló segédlelkész végezte.

Dr. Gálfi Elek volt lelkész, életének 78. évében, június 17-én, Tordán elhunyt. Teológiai tanulmányait az Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1935-ben, majd két évet Manchesterben tanult. Rövid ideig Tordán volt segédlelkész, majd rendes lelkészként Nagyszebenben szolgált. 1940-től világi pályára lépett. Június 19-én temették az újtordai temetőben; a gyászszertartást Fazakas Ferenc helybeli lelkész végezte Zsid 19,27 verse alapján.

Fóris Gézáné Căstăian Felicia, Fóris Géza pipei lelkész felesége, június 24-én Marosvásárhelyen, 52 éves korában elhunyt. Több mint két évtizeden át állott hűségesen férje, családja és a nagyobb család, a pipei egyházköztség mellett. A temetési szertartást Pipén Kolcsár Sándor marosvásárhelyi esperes-lelkész végezte, majd ugyanaz nap, június 28-án a kénosi temetőben Rüszt Domokos székelyudvarhelyi segédlelkész búcsúztatta.

Emlékük legyen áldott!

KÖNYVSZEMLE

Albert Schweitzer: *Was sollen wir tun?* (Mit kell cselekednünk?) Heidelberg, 1986. 207 l.

Schweitzer Albert feleségével együtt 1913-ban kezdte meg önfeláldozó orvosi tevékenységét a középafrikai Lamberéné kerületben. Egy év múlva azonban kitört az első világháború. A Franciaországhoz tartozó gyarmaton internálták és éveken át tartott keserves internáltság, súlyos betegségek és kétszeri operáció után fogságából 1918-ban szabadult. Éveknek kellett azonban eltelniök, amíg Nathan Söderblom svéd érsek támogatásával, valamint a nagy európai városokban tartott előadásaival és orgonahangversenyeivel sikerült olyan összeget összegyűjtenie, hogy Lamberénébe visszatérhetett és újra megkezdhette a kórház rendbehozása után áldásos orvosi tevékenységét, mely egész haláláig tartott.

A kötet 12 egyházi beszédet tartalmaz, amelyeket a világháború végén a strassburgi St. Nicolas templomban tartott, ahol ideiglenesen alkalmazták és egy kórház asszisztenseként működhetett, hogy megélhetését biztosítsa.

Ebben az időszakban formálta tovább önmagában a már Afrikában megfogalmazott teológiai és filozófiai alaptételét, amelynek központi gondolata az élet tisztelete.

A könyvből folyóiratunknak ebben a számában azért közlünk két, egymáshoz kapcsolódó egyházi beszédet, mert azok Schweitzer alapszemléletét tartalmazzák, és annak ellenére, hogy ő egész életében prédikált, egyházi beszédei nyomtatásban mostanig nem jelentek meg. Egyedül Ulrich Neuenschwander berni teológiai professzor szerkesztésében jelent meg egy beszédgyűjtemény 1966-ban *Strassburger Predigten* címen, mely 1900 és 1919 közti időszakban elmondott prédikációkat tartalmaz, valamint egy utószót ezen a címen: „Albert Schweitzer mint prédikátor“.

A több mint 60 esztendővel ezelőtt írt, mindennapi kérdésekkel foglalkozó és mondanivalóját egyszerű, világos módon kifejezésre juttató, az erkölcsstan alapkérdéseire választ adni óhajtó beszédek nagy értéke abban áll, hogy azok, szinte teljes mértékben, mind a mai napig időszerűek maradtak.

MacCormack, Carol Pulley: *The Experience of Wholeness. The Limits of Dualism.* (Az egész tapasztalata. A dualizmus határai). Essex Hall Lecture 1988. London, 1988. 21 l.

Az angol unitárius egyház évenkénti főtanácsi gyűlésének egyik hagyományos mozzanata az „Essex Hall“ előadás, amely 1892-ben kezdődött, és azóta évről évre közismert teológusok és tudósok előadásai gazdagítják az angol unitárius teológiai irodalmat.

Az 1988. évi előadás április 15-én a Főtanács Lancaster-i gyűlésén hangzott el. Az előadó MacCormack a londoni egyetem előadótanára, aki értékes kutató munkát végez a filozófia és antropológia területén. Személye jól ismert az angol unitáriusok előtt, hiszen 1982-ben ő tartotta a „Theophilus Lindsey“ előadást is.